

Les dificultats per bastir una sobirania financera catalana (2a i última part)

written by Joan Olivé i Mallafrè | 5 de setembre de 2020

El passat 2 d'agost publicàvem la [primera part d'aquest article](#).

Aclarim un concepte previ, el de **Sobirania Financera**. Entenem aquí que seria aquell capital acumulat que una societat té a llur disposició per encarar adversitats i garantir un bon futur a llurs noves generacions. Entenem també que les classes que necessiten aquest capital són les baixes i mitjanes, pel fet evident que les classes altes ja en tenen la pròpia, de sobirania, via les acumulacions de capital que passen de generació en generació –en l'abast d'aquest article no podem entrar a considerar les necessitats d'un Banc Central Català.

Entenem també que aquest “capital de Catalunya” ha de ser supervisat i protegit pel govern de la República Catalana, encara que estigui –amb la forma de capital social– al ventre d'un grup d'entitats financeres, que les volem cooperatives i democràtiques. Recordem que Catalunya, entre finals del segle XIX i el XX tenia –en principi– un gran capital acumulat, teòricament a disposició de les classes baixa i mitjana, que conformaven els capitals socials de les nou caixes d'estalvi catalanes i també especialment, el capital social de La Caixa de Pensions.

Però recordem avui que el capital de La Caixa de Pensions va ser emprat, a partir de l'any 1985 perquè aquesta entitat que va néixer catalana –i Balear, també– fes un espectacular creixement per la resta d'Espanya. Ara no insistirem en com va desaparèixer miserablement el capital de les nou caixes d'estalvi desaparegudes en la borratxera del totxo...

Un cop repassades les dificultats sorgides en un primer itinerari, a la malaguanyada [Cooperativa Catalana de Serveis Financers](#) i especialment veient el dia d'avui (2 de setembre del 2020) com els qui s'han apoderat d'aquest projecte s'enquadren políticament en un sector molt conservador –i clarament contrari a l'independentisme–. Ens trobem que la sola enumeració de les dificultats que ens esperen, fins a haver recuperat –encara que sigui sols un inici– la nostra sobirania financera com a poble, són esfereïdores.

Per concretar, avui esmentarem per estudiar-les, les dificultats que han tingut dos exemples propers a Catalunya, que ens serveixen com referència.

Bèlgica, la cooperativa NewB

Els nostres col·legues belgues de la [cooperativa NewB](#) que han aconseguit –contra pronòstic– una llicència bancària, el gener de 2020.

Vam tenir el goig de conèixer telemàticament el promotor inicial d'aquest projecte, el senyor Dirk Coeckelbergh. Venia de ser un alt directiu bancari quan en la crisi del 2008/10 Bèlgica va perdre, com a mínim, una gran caixa d'estalvis. Vam saber que en llur projecte –que entenia Bèlgica i els seus 11 milions d'habitants com un tot, amb els 3 idiomes oficials: Francès, flamenc i també l'alemany– caminava força bé, però van tenir molts i molts costos, que els van fer trontollar. Tenim notícies que a mig camí, un grup mutual francès va arribar al seu rescat. Hem sabut finalment que sembla que en el recorregut total de 10 anys, s'han arribat a gastar fins a uns 10 milions d'euros.

La dificultat apresada és que cal fer una gran feina de difusió quan encara tens les mans buides. En els darrers anys el projecte l'ha liderat Tom Olinger, fins a aconseguir l'esperada llicència bancària. Tinc l'honor d'haver pogut fer alguns cafès amb ell, en les trobades de la Federació Europea

de Banca Ètica i Alternativa on hem coincidit.

Vam seguir des de Catalunya, els darrers mesos, el seu segon intent d'obtenir llicència bancària, davant del Banc Central Europeu, via la seva delegació a Bèlgica. Poca broma, la feinada i els costos que comporta demanar una llicència bancària. S'han d'emplenar uns 900 folis de documentació.

Pel que fa al capital aconseguit, els amics de [NewB](#) van dipositar al Banc Central Europeu una important quantitat de diners (que serien el capital fundacional), en paral·lel a entrar la documentació. Mentre esperaven la resolució del Banc Central van esprintar en la campanya de recaptació de capital, aconseguint finalment uns 25 milions d'euros, que seran el seu primer capital en el moment en què aixequin la persiana.

Resumim el cas belga: 2 intents d'aconseguir llicència, 10 anys de feina, 10 milions d'euros gastats –que no es recuperaran– durant l'itinerari. Al final, un èxit aclaparador.

Itàlia i l'equip d'en Fabio Salviato

Repassem ara un altre exemple proper a nosaltres, de l'equip de Fabio Salviato a Pàdua (Itàlia), que va aconseguir llicència bancària per Banca Ètica cap a l'any 1998. Precisament l'experiència d'en Salviato ara ens és clau, perquè el seu equip del [hòlding SEFEA](#) participa activament en el nostre projecte de Banc Ètic, Cooperatiu i Europeu, amb seu legal a Lituània. Van fer un sol intent al Banc Central Italià (aleshores el Banc Central de cada país era totalment independent). I van aconseguir un capital fundacional –repetim, era l'any 1998– d'uns 12,5 milions d'euros.

Van fer una enorme campanya divulgativa per tot Itàlia, durant anys i anys. Els costos econòmics i també el cansament humà, en tot aquell esforç, van ser gegantins.

Banc Ètic, Cooperatiu i Europeu

Ja tenim una pista clara del fet que pretendre aconseguir llicència bancària al capdavall sols és qüestió de posar sobre la taula una quantitat de diners que l'“autoritat” de torn no pugui refusar.

Ho direm ara d'una altra forma i més clar: Si de cara al Banc Ètic, Cooperatiu i Europeu, en el conjunt de països que hi participarem poguéssim posar sobre la taula entre 50 i 60 milions d'euros com capital social tenim tota la seguretat d'obtenir la llicència bancària en la primera temptativa.

Expliquem resumidament el procediment. Primer cal emplenar tot un seguit de formularis, amb estudis de viabilitat, projeccions i previsions que contemplin un escenari econòmic global molt pessimista. Aquesta documentació s'exigeix que vingui supervisada i avalada per una de les grans consultores, tan famoses... Podem parlar d'uns 100,000 € de despesa, sols per pagar aquesta consultora.

Les autoritats essencialment exigeixen que hi hagi un coixí de capital suficient per cobrir una situació adversa, en el moment d'engegar –que també és precisament l'època més difícil per a una nova entitat.

En paral·lel a la presentació de la documentació, els promotors fan un ingrés a un compte del Banc Central Europeu, evidentment amb diners trinco-trinco (us veig a venir: se'ls refot a les autoritats que poguéssim presentar “promeses” de gent que hi posaria diners). El Banc Central Europeu no “admet” promeses. Sols compten els diners. I ara potser vindrà algun indocumentat que dirà que si criptomonedes i no sé què. La veritat: si haguéssiu aprofundit una mica en aquest camp ja ni hi pensaríeu, en les criptos...

Si no s'admet la sol·licitud, es perden evidentment tots els diners gastats en la presentació, però les autoritats tornen el capital íntegrament. Si s'admet, els diners ingressats

passen a ser el capital fundacional.

Però cal ser conscients que la immensa majoria de les despeses sofertes en tot el recorregut del projecte restaran com a pèrdua, a càrrec dels promotors de la iniciativa.

Encara no hem acabat amb les dificultats.

Marca comercial del banc: les autoritats europees sols registren una marca si el sol·licitant disposa d'una llicència bancària en ferm. En el nostre intent de Banc Ètic, Cooperatiu i Europeu amb seu legal a Lituània, si pensem que aixecarem la persiana amb uns vuit països involucrats, la dificultat de tenir una marca comercial homologable a cada país és encara més gran.

Període de desenvolupament d'estructura: en el moment de presentar sol·licitud de llicència i ingrés del capital cal ja posar a treballar a jornada completa unes 3 a 5 persones durant tot un any, abans de poder aixecar la persiana.

Fins aquí hem esmentat les dificultats objectives, bàsiques, les més previsibles. N'hi haurà d'altres de molt importants, com ser capaços tots plegats (uns vuit països, molt diferents) de treballar junts, aplegant capital fundacional i diners per cobrir les despeses d'informació del projecte.

Encarar una iniciativa multilingüe, explicant arreu un missatge similar i convergent en l'objectiu comú.

Pel que fa a les responsabilitats nostres a Catalunya, ens tocarà liderar des de Barcelona i Perpinyà tot un moviment social a l'antiga Occitània per aconseguir que el mateix Banc Ètic, Cooperatiu i Europeu pugui aixecar la persiana a cadascuna de les bandes del Pirineu.

Esteu desanimats? Repetim que hem explicat un rosari de dificultats que aquestes dues iniciatives han superat. Si ells ho han fet, que potser els catalans no podrem?

Si us sembla bé, us emplacem a un pròxim article que tindrà ja un to més positiu: itinerari per tenir operant a Catalunya, el nou Banc Ètic, Cooperatiu i Europeu, amb seu legal a Lituània.

(Espòiler: Madrid aquí no hi pinta res. L'independentisme català desperta grans simpaties pels altres socis europeus del projecte)

Hi tornarem...